

Opplæring i forskningsetikk ved OsloMet

Anders Strand
SPS – OsloMet
anders.strand@oslomet.no

Organisering ved
OsloMet

Opplæring ved ph.d.
programmene

Felles opplæring til
øvrige ansatte

Tematiske moduler

Organisering ved OsloMet

Opplæring ved ph.d. programmene

Felles opplæring til øvrige ansatte

Tematiske moduler

En **faglig ressursperson** er tildelt ansvar for å koordinere opplæringstilbudet til ph.d. og øvrige ansatte.

Fire **vitenskapsombud** er oppnevnt i 20% åremålsstillinger, ett ved hver av OsloMet sine fire fakultet.

Forskningsetisk utvalg er OsloMet sitt redelighetsutvalg, men bidrar også med innspill til det forskningsetiske arbeidet og kan fremme forslag til tiltak.

Forum for forskningsetikk ved OsloMet

Forskningsetisk råd ved Senter for velferds- og arbeidslivsforskning – SVA

OsloMet har 6 ph.d. program:

Organisering ved
OsloMet

Opplæring ved ph.d.
programmene

Felles opplæring til
øvrige ansatte

Tematiske moduler

Ph.d.-programmer

Helsevitenskap

Ph.d.-program | 3 år | Pilestredet i Oslo | Heltid

Ingeniørvitenskap

Ph.d.-program | 3 år | Heltid

Innovasjon for bærekraft

Ph.d.-program | 3 år | Heltid

Profesjonsstudier

Ph.d.-program | 3 år | Pilestredet i Oslo | Heltid

Samfunnsvitenskap

Ph.d.-program | 3 år | Pilestredet i Oslo | Heltid

Utdanningsvitenskap for lærerutdanning

Ph.d.-program | 3 år | Pilestredet i Oslo | Heltid

Organisering ved
OsloMet

Opplæring ved ph.d.
programmene

Felles opplæring til
øvrige ansatte

Tematiske moduler

Det pågår et arbeid med å harmonisere det forskningsetiske innholdet i obligatoriske ph.d. emner, slik at alle kandidater skal gjennom ett felles innhold.

I tillegg inneholder obligatoriske emner programspesifikt innhold.

Ph.d. programmene i profesjonsstudier og samfunnsvitenskap har felles obligatorisk 5 poengsemne i forskningsetikk.

Organisering ved
OsloMet

Opplæring ved ph.d.
programmene

Felles opplæring til
øvrige ansatte

Tematiske moduler

5 poengsemnet dekker:

Retningslinjer og lovverk
Forholdet mellom ansvar og akademisk frihet
Medforfatterskap
Samtykke
Publiseringsetikk
Kunstig intelligens
Åpen vitenskap
Samfunnsansvar
Interessekonflikter
Forskningssamarbeid
Datahåndtering

I tillegg dekker emnet organiseringen av det
forskningsetiske arbeidet, både nasjonalt og ved
institusjonen.

Ferdighetstrening og praktiske oppgaver basert
på forskningsetiske dilemma har en sentral plass.

Organisering ved
OsloMet

Opplæring ved ph.d.
programmene

Felles opplæring til
øvrige ansatte

Tematiske moduler

Juni -25 piloterte vi vårt forskningsetikk felleskurs.

Kurset består av en samlingsdag og et e-læringsbasert forarbeid. Det overlapper innholdsmessig med første dag av ph.d. emnet.

Retningslinjer og lovverk

Forholdet mellom ansvar og akademisk frihet

Organiseringen av forskningsetikk nasjonalt og ved institusjonen

God tid settes av til arbeid med forskningsetiske dilemma i grupper. Vi utvikler en samling av slike dilemma, så konkrete tema kan variere.

Ett dilemma utvikler seg ved å veksle mellom ulike involvertes perspektiv. Ett annet fordrer at gruppa lander en konkret konklusjon og begrunner denne skriftlig (ev. med dissens).

Organisering ved
OsloMet

Opplæring ved ph.d.
programmene

Felles opplæring til
øvrige ansatte

Tematiske moduler

Det jobbes med å utvikle tematiske moduler som supplerer felleskurset.

Per nå inngår ett kurs for ph.d. veiledere og ett kurs på KI i praksis, begge med forskningsetisk innhold.

Aktuelle tema for kommende moduler inkluderer:

Helseforskningsloven

Åpen vitenskap

Kortere spissede moduler på veiledning og på KI

Vi søker å forankre disse temavalgene i fagmiljøene, og å trekke veksler på eksisterende initiativ og ressurspersoner.

Organisering ved
OsloMet

Opplæring ved ph.d.
programmene

Felles opplæring til
øvrige ansatte

Tematiske moduler

Forum for forskningsetikk ved OsloMet

Tidligere arrangementer

2025

- Etikk i kunstnerisk utviklingsarbeid: hvor går skillet mellom forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid? Med Camilla Eeg-Tverbakk (OsloMet).
- Replikasjonskrisen og åpen forskning: Hvordan skal forskere forholde seg til at mange forskningsresultater ikke kan reproduseres eller bekreftes av andre? Med Lewend Mayiwar (OsloMet) og Jakob Utgård (OsloMet).
- USA, akademisk frihet og forskningsetiske utfordringer: Panelsamtale om den politiske situasjonen i USA og forskningsetiske konsekvenser for Norge og Europa, med Hans Petter Graver (UiO), Helene Ingierd (FEK), Christen Krogh (OsloMet) og Ingvild Reymert (OsloMet).
- Bruk av kunstig intelligens i forskning: paneldiskusjon om bruk av kunstig intelligens og etiske utfordringer, med Thomas Østerhaug (NENT), Michael Riegler (OsloMet), Rebecca Schmidt, Julia Dessen (OsloMet) og Mari Serine Kannelønning (OsloMet)
- Etisk ubehag i kvalitativ forskning: forskerens ansvar i møte med sensitive temaer, med Anja Emilie Kruse (UiO) og Anette Bringedal Houge (UiO)
- Digitalt samtykke i kvalitativ forskning: fordeler, ulemper og utfordringer ved digitale samtykkeløsninger, med Torbjørn Gundersen (KRUS) og May-Len Skilbrei (UiO).

Takk for oppmerksomheten!